

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Surmarie Hortencia
Datum
15 maart 2017
Ons kenmerk
Cft 201700038
Pagina
1/5

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlagen

Onderwerp
Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2016 Curaçao

Geachte heer Gijsbertha,

Op 8 maart 2017 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) over het vierde kwartaal 2016 van Curaçao ontvangen. Conform artikel 18 lid 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) zendt de raad van ministers uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal de UR aan het Cft en aan de Staten. De vierde UR is derhalve niet tijdig ontvangen. Het Cft verzoekt u om in het vervolg de UR wel weer tijdig aan te leveren. Hierbij ontvangt u de reactie van het Cft waarvan een afschrift aan de Staten wordt verstuurd.

Oordeel

Het Cft is van oordeel dat de rapportage een gedetailleerd beeld geeft van de uitvoering van de begroting 2016. De gewone dienst laat een voorlopig tekort zien van ANG 32,4 miljoen. Echter, het boekjaar 2016 moet nog worden afgesloten. De prognose voor 2016 gaat vooralsnog uit van een klein overschot op de gewone dienst van ANG 5,9 miljoen. Dit verwachte overschot is echter volledig afhankelijk van begrote baten die nog niet gerealiseerd zijn. Het Cft benadrukt het belang deze baten te realiseren voordat het boekjaar 2016 wordt afgesloten. De toelichting van de nog te realiseren baten in de UR is summier waardoor onvoldoende voor het Cft was op te maken in hoeverre deze baten met zekerheid zullen worden ontvangen. Het Cft heeft nadere onderbouwing ontvangen waardoor het vooralsnog aannemelijk lijkt dat de voorgenomen baten alsnog gerealiseerd zullen worden.

Het Cft adviseert u om, indien toch blijkt dat de baten niet meer realiseerbaar zijn voor boekjaar 2016, het Cft direct daarover te informeren en maatregelen te nemen om het tekort middels een begrotingswijziging te dekken in de begroting 2017. Daarnaast vraagt het Cft aandacht voor de slinkende liquiditeitspositie van het Land. Tevens adviseert het Cft u om, conform de toepasselijke comptabele wetgeving, zo snel mogelijk een begrotingswijziging in te dienen waarin de lening van ANG 33 miljoen aan Insel Air verwerkt wordt in de begroting van Curaçao.

Toelichting

Gewone dienst

De gerealiseerde baten op de gewone dienst tot en met december 2016 bedragen ANG 2.387,9 miljoen. De lasten bedragen ANG 2.420,3 miljoen, waardoor het voorlopig saldo op de gewone dienst over 2016 uitkomt op een tekort van ANG 32,4 miljoen.

Bij voornamelijk de loon- en inkomstenbelasting, onroerende zaakbelasting en grondbelasting is sprake van licht tegenvallende opbrengsten. Enkele andere belastingposten, voornamelijk de invoerrechten, laten vooralsnog een positief resultaat zien waardoor de tekorten bij de belastingontvangsten grotendeels worden gecompenseerd. Het resterende tekort van de gerealiseerde belastingontvangsten ten opzichte van de prognose is ANG 4 miljoen.

Bij de niet-belastingopbrengsten zijn de tekorten ten opzichte van de prognose aanzienlijk groter. De realisatie op de post Andere baten loopt tot en met december 2016 ANG 105,2 miljoen achter op de prognose. Zo is er op de post Pachten, Verhuur, Agio en Rentebaten tot op heden slechts ANG 12,4 miljoen ontvangen (prognose: ANG 37,7 miljoen), op de post Overige Vergunnings- en Registratierecht ANG 10,2 miljoen (prognose: ANG 19,5 miljoen) en op de post Verkopen Goederen & Diensten Overheid ANG 30,9 miljoen (prognose: ANG 65,3 miljoen).

De verwachting van Curaçao is dat als gevolg van nog te realiseren baten en lasten nog steeds een positief resultaat behaald zal worden van ANG 5,9 miljoen, voornamelijk als gevolg van nog te ontvangen Andere baten van ANG 54 miljoen. Deze bestaan onder andere uit nog te realiseren dividenden van ANG 28 miljoen waarover het Cft geïnformeerd is dat de besluiten hierover reeds in de Raad van Ministers zijn genomen. Daarnaast zijn er nog te realiseren pachtopbrengsten van ANG 10 miljoen waarbij de achterstallige facturen inmiddels zijn opgemaakt en de verwachting is dat de realisatie conform prognose zal uitkomen. Ten derde verwacht men nog voor ANG 10 miljoen te ontvangen bij verkoop goederen en diensten waarbij nog bedragen worden verwacht van onder andere Bureau Telecommunicatie en ten slotte is er nog een restant-afdracht verkoop Rif Hotel van ANG 6 miljoen. Het realiseren van deze baten is noodzakelijk voor het behalen van het geprognosticeerde resultaat van de gewone dienst in 2016 en het Cft wordt graag tijdig geïnformeerd over de voortgang van de realisatie van deze baten.

Sociale fondsen

Alle fondsen tezamen hebben een tekort geboekt van ANG 25,6 miljoen, een lichte verslechtering ten opzichte van de stand na het derde kwartaal (ANG 22,4 miljoen). Het tekort van de AOV/AWW is opgelopen naar ANG 51,5 miljoen. Daartegenover staat dat het overschot van de BVZ (Basisverzekering Ziektekosten) is verbeterd met ANG 29,0 miljoen. Zie onderstaande tabel voor de realisatie van de sociale fondsen. Het terugdringen van het tekort in het AOV-fonds blijft een belangrijke prioriteit voor Curaçao. Het genoemde gezamenlijke tekort wordt onttrokken aan het schommelfonds, waar eind december nog ANG 37,4 miljoen aan vermogen in zit bovenop de wettelijke reserve.

Sociale fondsen (x ANG mln.)	Lasten	Baten	Landsbijdrage	Saldo
BVZ	510	271	269	29
AOV/AWW	444	362	30	-52
ZV/OV	47	42	0	-5
AVBZ	79	71	8	0
CST	0	2	0	2
Totaal	1080	748	306	-26

Kapitaaldienst

De uitgaven op de kapitaaldienst over 2016 bedragen ANG 281,6 miljoen. Hiertegenover staan ANG 124,9 miljoen inkomsten op de kapitaaldienst, wat per saldo resulteert in een tekort op de kapitaaldienst van ANG 156,7 miljoen. Grotendeels wordt dit veroorzaakt door investeringen in het nieuwe ziekenhuis Hospital Nobo Otrobanda (HNO). Hiervoor is ANG 100,2 miljoen aan kapitaaluitgaven in 2016 geboekt, maar zijn de inkomsten in eerdere jaren al binnengekomen. De resterende ANG 56,5 miljoen wordt gedekt uit eigen middelen. Deels gaat het hier om investeringen waarvoor Curaçao in eerdere jaren heeft geleend maar waarvan uitvoering doorloopt in 2016. Het is voor het Cft uit de UR niet op te maken welk gedeelte van de investeringen met leningen die in voorgaande jaren zijn ontvangen worden gedekt en welke gedeelte met eigen middelen zijn gefinancierd. Het Cft verzoekt u derhalve om hier op korte termijn een overzicht van te geven.

Liquiditeit

De liquiditeitspositie van Curaçao per eind 2016 is ten opzichte van afgelopen jaar sterk gedaald. Het beschikbare saldo aan het einde van 2015 was ANG 459 miljoen, waarvan ultimo 2016 slechts ANG 256 miljoen resteert. De current ratio, dat is de verhouding tussen de vlottende activa (inclusief liquide middelen) en het kort vreemd vermogen, gecorrigeerd voor de liquide middelen die zijn geormerkt voor investeringen in HNO, is eind 2016 onder de gezonde waarde van 1.0 gedaald. Een gewenst current ratio, dus de mate waarin Curaçao middelen beschikbaar heeft om aan de kortlopende verplichtingen te kunnen voldoen, ligt minimaal tussen de 1.0 en de 1.5, wat ook in de UR wordt vermeld. Dit ziet het Cft als een punt van aandacht. De liquiditeitspositie wordt zorgwekkender wanneer er rekening wordt gehouden met de lening aan Insel Air die uit eigen middelen gefinancierd dient te worden.

Het Cft adviseert u om een plan op te stellen waaruit moet blijken hoe de liquiditeitspositie de komende jaren weer op peil wordt gebracht.

Rentelastnorm en collectieve sector

De rentelastnorm voor het jaar 2016 bedraagt ANG 117,7 miljoen. Het beslag dat momenteel op de rentelastnorm wordt gelegd is 54%. De rentelastnorm is in 2016 niet overschreden. De schuldquote bedraagt ultimo 2016 42% BBP. Het Cft verzoekt u om de vaststelling van de collectieve sector 2017 tijdig op te starten, zodat de collectieve sector conform artikel 23 lid 1 Rft voor 1 april a.s. kan worden aangewezen.

Financieel beheer

Conform de afspraak met het land Curaçao wordt in de UR gerapporteerd over vijf prioritaire indicatoren. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen benoemd. Met betrekking tot het financieel beheer komt het beeld naar voren van beperkte voortgang met de gestelde doelen. Voor wat betreft de inning van belastingen blijkt een groot bedrag aan openstaande oude belastingaanslagen, aangevuld met inkomenscorrecties voor diverse belastingen. De daadwerkelijke inning blijkt problematisch te zijn. De verwachting is wel dat door het per 2017 inzetten van extra deurwaarderscapaciteit een slag gemaakt kan worden op dit punt.

Bij de OZB zorgen beleidsmatige en uitvoeringskeuzes voor uitstel van het opleggen van aanslagen, onder meer voor 2014 en 2015. Voor de komende belastingjaren wordt verwacht dat de problemen opgelost zijn. Een indicatie voor het effect van deze vertraging op de realisatie van de begroting is niet gegeven, het Cft gaat ervan uit dat de problematiek er niet toe leidt dat potentiële belastingopbrengsten worden misgelopen.

Bij het beheer van de salarisadministratie is het per 1 januari 2017 volledig live gaan van de aansluitende systemen voor de personeelsadministratie en de salarisadministratie een positieve ontwikkeling voor het financieel beheer. Hiermee lijken de eerder gemelde implementatieproblemen tot het verleden te behoren.

Tenslotte wordt de aanstelling van een Financieel Directeur en een Financial Controller per ministerie én het opzetten van een Internal Audit Afdeling bij het ministerie van Financiën aangekondigd. Het Cft ziet dit als een gunstige bijdrage aan het begrotings- en verantwoordingsproces van Curaçao.

Het Cft wil de komende periode nader in gesprek gaan over hoe het pad tot de streefdatum van een goedkeurende accountantsverklaring over het begrotingsjaar 2018 concreet in te vullen. Daarnaast is de gedachte om voorafgaand aan de evaluatie van de Rft in 2018 een actuele PEFA-inventarisatie af te ronden, om op die wijze de stand van het financieel beheer te herijken.

Kenmerk
Cft 201700038
Blad
5/5

Overheidsentiteiten

Middels een recent ontvangen brief (3 maart 2017) geeft de minister van Financiën aan dat gezien de ondertekening van de overeenkomst met Damen Shipyards en de ontwikkelingen bij Curaçao Dok Maatschappij N.V. (CDM) niet langer rapportage over CDM zal plaatsvinden. Het Cft gaat hiermee akkoord, maar wil wel duidelijkheid krijgen over de kapitaalstorting van de overheid van Curaçao in CDM van ANG 35 miljoen, en de andere afspraken inzake kwijtschelding, erfpacht, de lening en de garantie.

De situatie bij Cpost International N.V. (Cpost) is nog steeds noodlijdend. Er wordt nog altijd verlies geleden waardoor het eigen vermogen negatiever wordt. In de ontvangen brief geeft de minister van Financiën aan dat in de eerste helft van 2017 een aangepast plan van aanpak van Cpost gereed zal zijn en dat deze naar het Cft zal worden verzonden zodra deze geaccordeerd is in de Raad van Ministers. Het Cft blijft in afwachting hiervan.

Voor wat betreft de vaststelling/ formalisering van de schuld van de overheid aan de Fundashon Kas Popular (FKP) dringt het Cft aan op een spoedige afronding.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft graag bereid deze te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten
De (wnd.) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao